

تشریح برگزاری انتخابات تناصی شوراها توسط مدیرکل دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری تهران

مدیرکل دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری تهران با اشاره به اجرای قانون جدید انتخابات شوراها اظهار داشت: انتخابات پیش روی شورای شهر تهران با مدل تناصی و مبتنی بر فهرست های حزبی برگزار می شود و این امر نقطه عطفی در تقویت نقش احزاب در عرصه سیاسی کشور خواهد بود.

به گواش، «ابتدا، فرمانده، تفاهم، فرمانداری، انتخابات تناصی» که با حضور معاونین و رؤسای ادارات فرمانداری تهران و بخشداران تابعه شهرستان برگزار شد، با اشاره به مصوبه اسفند ۱۴۰۳ در نشست تبیین نحوه برگزاری انتخابات تناصی که بر اساس اصلاحیه جدید قانون، انتخابات شوراهای شهر در شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر جمعیت از این پس به صورت فهرستی یا تناصی برگزار خواهد شد. اما با توجه به اینکه این تجربه برای نخستین بار در کشور اجرا می شود، مقرر شده است که در دوره هفتم، تنها حوزه انتخابیه تهران، بی و تحریش مشمول این شیوه باشد و در دوره های بعدی، تمامی کلانشهرها در همین چارچوب انتخابات خود را برگزار کنند.

وی افزود: انتخابات در دنیا به دو گونه برگزار می شود؛ یا کاملاً فهرستی است که نامزدهای منفرد در آن جایگاهی ندارند و یا فهرستی و حزبی است. قانون جدید ایران مدلی تلفیقی را پیش بینی کرده است؛ یعنی داوطلبان پس از تأیید صلاحیت می توانند هم به صورت منفرد وارد عرصه شوند و هم در قالب فهرست های حزبی یا جبهه ای.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران با تشریح جایگاه احزاب گفت: حق تشکیل فهرست انتخاباتی صرفاً به احزاب و جبهه های سیاسی اعطا شده است. طبق قانون احزاب مصوب سال ۱۳۹۴، فقط تشکل های دارای مجوز از کمیسیون ماده ۱۰ احزاب می توانند لیست بدهنند. بنابراین هیچ سازمان مردم نهاد، انجمن محلی یا تشکل قومی حق ارائه فهرست رسمی در انتخابات شوراها را ندارد.

وی ادامه داد: هر حزب می تواند به صورت مستقل فهرست ارائه کند یا در قالب ائتلاف و جبهه سیاسی با چند حزب دیگر لیست مشترک معرفی نماید. اما اگر حزبی وارد یک ائتلاف شد، دیگر مجاز به ارائه لیست مستقل نخواهد بود.

ჯسته پور افزود: نامزدها پس از ثبت نام و تأیید صلاحیت، می توانند تقاضای مکتوب برای قرار گرفتن در فهرست های حزبی ارائه کنند. مدیرکل حزب یا مسئول جبهه سیاسی پس از بررسی، نام آنان را در سامانه انتخابات ثبت می کند و باید به صورت مکتوب به هیأت اجرایی ارائه می دهد. نکته مهم آن است که هر نامزد فقط می تواند در یک فهرست حضور داشته باشد. حضور همزمان در چند فهرست ممنوع است و این موضوع تفاوت جدی با انتخابات ادور گذشته دارد.

وی در ادامه تأکید کرد: برای شهر تهران که دارای ۲۱ کرسی شورا است، هر فهرست باید حداقل ۱۴ نامزد معرفی کند. اگر تعداد نامزدهای یک فهرست به کمتر از این حد نصاب برسد، فهرست به صورت خودکار از گردونه رقابت خارج می شود.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران گفت: نامزدها می توانند در بازه زمانی مشخص شده، انصراف خود را از حضور در یک فهرست اعلام کنند. در این صورت، مدیرکل حزب یا مسئول جبهه می تواند فرد دیگری را جایگزین کند. اگر به دلیل انصراف ها تعداد افراد فهرست به زیر حد نصاب برسد، فهرست حذف خواهد شد.

ჯسته پور با اشاره به اینکه انتخابات شوراهای تهران در اردیبهشت آینده به صورت تمام الکترونیک برگزار خواهد شد، گفت: رأی دهنگان برای ثبت رأی خود دو امکان دارند؛ یا با وارد کردن یک کد (یا اسکن بارکد) به کل فهرست رأی می دهند و تمامی اعضای آن فهرست رأی کامل می گیرند، یا اینکه به صورت ترکیبی عمل کرده و افراد مختلفی را از چند فهرست و یا نامزدهای منفرد انتخاب می کنند. در حالت دوم، رأی دهنده موظف است که تک نک نامزدهای مورد نظر خود را وارد کند.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران با تشریح فرآیند شمارش آرا اظهار داشت: مجموع آرای هر فهرست محاسبه و نسبت آن به کل آرا، سهم کرسی های شورا را تعیین می کند. به عنوان مثال، اگر یک فهرست یک سوم کل آرا را کسب کند، یک سوم کرسی های شورا به آن تعلق خواهد گرفت. سپس، نفرات برتر آن فهرست به ترتیب رأی وارد شورا می شوند.

وی افزود: نامزدهای منفرد نیز در قالب یک فهرست در نظر گرفته می شوند و سهمیه آن ها بر اساس مجموع آرای شان محاسبه می شود. اما شرط مهم این است که تنها در صورتی می توانند وارد شورا شوند که جزو ۲۱ نفر اول از نظر تعداد رأی باشند.

ჯسته پور در ادامه توضیح داد: طبق قانون جدید، تعداد اعضای علی البدل هر شورا معادل ۵۲ درصد تعداد اعضای اصلی آن خواهد بود. بنابراین، شورای شهر تهران با ۲۱ عضو اصلی، ۱۱ عضو علی البدل خواهد داشت. سهمیه علی البدل ها نیز بر اساس همان نسبت آرای فهرست ها مشخص می شود.

وی تأکید کرد: یکی از تفاوت های مهم قانون جدید با ادور گذشته این است که اگر یکی از اعضای شورا از سمت خود کناره گیری کند یا به هر دلیل از شورا خارج شود، جایگزین او فقط از میان اعضای علی البدل همان فهرست خواهد بود، نه از میان کل کاندیداها. این موضوع مانع از آن می شود که ترکیب شورا برخلاف رأی اولیه مردم تغییر کند.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران در پایان سخنان خود با جمع بندی مباحثت گفت: فلسفه اصلی این قانون، تقویت احزاب و نهادینه سازی نقش آنها در فرآیندهای انتخاباتی کشور است. در شیوه جدید، انتخابات شوراهای از حالت فردمحور به سمت ساختار محور و فهرست محور حرکت خواهد کرد و این می‌تواند موجب انسجام سیاسی، تقویت جبهه‌ها و ارتقاء کیفیت تصمیم‌گیری در مدیریت شهری شود.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به تجربه شش دوره گذشته انتخابات شوراهای شهر تهران و بررسی‌های کارشناسی، پیش‌بینی می‌شود اجرای این قانون، عرصه انتخابات را به سمت رقابت جدی احزاب و جبهه‌های سیاسی سوق دهد. در نهایت، این تحول می‌تواند گامی مهم در جهت توسعه سیاسی کشور و تقویت مشارکت سازمان یافته مردم باشد.